

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Pravo na primanje naknade od počinitelja možete ostvariti u kaznenom postupku usmenom izjavom u zapisnik rasprave ili podnošenjem posebne pisane predstave. Žrtva koja na temelju zakona ima pravo od optuženika zatražiti naknadu štete prouzročene kaznenim djelom isto tako ima pravo podnijeti predstavku sudu u kojoj traži od suda da optuženiku naloži plaćanje naknade štete pri izricanju presude. Žrtva mora tu predstavku podnijeti najkasnije do kraja istrage ili skraćenog postupka. U predstavi moraju biti jasno navedeni razlozi za potraživanje naknade i traženi iznos naknade. Žrtvu se obavješuje o pravu na naknadu i postupku za ostvarivanje tog prava tijekom rasprave.

Ako postoji osnovana sumnja da će namirenje zahtjeva žrtve za naknadu štete prouzročene kaznenim djelom biti ometano ili spriječeno, zahtjev se može osigurati imovinom tuženika ili drugim imovinskim pravima do očekivanog iznosa štete. Sud odlučuje o oduzimanju na temelju predstave koju je podnio tužitelj ili žrtva; u prethodnom postupku tužitelj odlučuje na temelju predstave žrtve; u prethodnom postupku tužitelj može osigurati zahtjev čak i bez predstave žrtve ako je to u interesima zaštite žrtve, posebno ako postoji rizik od odlaganja.

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predočiti svoj zahtjev?

Kako bi se zatražila dodjela naknade štete u kaznenom postupku, žrtva mora podnijeti zahtjev najkasnije do kraja istrage ili skraćenog postupka.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

Kako bi sud razmotrio zahtjev za naknadu štete u kaznenom postupku, žrtva mora podnijeti zahtjev na primjeren način i pravodobno. Pravodobnim se zahtjevom smatra zahtjev za naknadu štete podnesen najkasnije do kraja istražnog postupka, što znači da ga je u načelu potrebno podnijeti prije završnog ispitivanja istražnog spisa. U podnesenom zahtjevu za naknadu moraju biti jasno navedeni razlozi za potraživanje naknade i iznos naknade koji žrtva potražuje. Iznos naknade štete koji žrtva potražuje u kaznenom postupku u tom je slučaju obvezujući za sud.

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne.

Koje dokaze trebam predočiti u prilog zahtjevu?

Tijekom istrage potrebno je predočiti dokaze koji opravdavaju zahtjev za naknadu štete i na temelju kojih je moguće s pouzdanosti utvrditi iznos nastale štete. Kad je riječ o tjelesnim ozljedama, vještaku tijekom istrage može biti naloženo da procijeni opseg tjelesnih ozljeda.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

Ne postoje pristojbe koje se odnose na potraživanje naknade u kaznenom postupku.

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Ako žrtva podnese zahtjev za naknadu štete i ne raspolaže dostatnim sredstvima kako bi platila povezane troškove, tužitelj joj u prethodnom postupku, nakon podizanja optužnice, može dodijeliti pravnog zastupnika ili joj ga može dodijeliti predsjedavajući sudac u sudskom postupku, čak i bez predstave ako sudac smatra da je to u interesima žrtve. Žrtva mora dokazati da ne raspolaže dostatnim sredstvima.

Tijekom prvog kontakta sa žrtvom, tijelo koje vodi kazneni postupak obvezno je žrtvi pružiti pisane informacije o njezinim pravima u kaznenom postupku i o organizacijama za potporu žrtvama, uključujući usluge koje pruža predmetno tijelo. Pravno je savjetovanje isto tako uključeno u navedene usluge.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv počinitelja?

Ako ishodi dokaza pokažu da ne postoji temelj za proglašenje obveze naknade ili su potrebni dodatni dokazi koji nadilaze potrebe kaznenog progona kako bi se donijela odluka o obvezi naknade.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Da, žrtva se može žaliti protiv takve odluke o naknadi štete.

Ako žalba žrtve ne bude prihvaćena, ona naknadno može podnijeti svoj zahtjev za naknadu štete izravno protiv počinitelja u građanskom postupku. Kad je riječ o kaznenim djelima s elementima nasilja, a posebno o određenim kaznenim djelima protiv slobode i ljudskog dostojanstva, žrtva može zatražiti od Ministarstva pravosuđa da nadoknadi tjelesne ozljede i moralnu štetu.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati izvršenje presude i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

Ako prema nalogu suda u kaznenom postupku počinitelj svoje obveze ne ispuni dobrovoljno i takva sudska odluka postane izvršna, žrtva stječe nalog za izvršenje koji može primijeniti na počinitelja u okviru prisilnog izvršenja odluke u postupku izvršenja. U takvim slučajevima žrtva može zatražiti pravnu pomoć pravnog zastupnika.

Posljednji put ažurirano: 18/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.